

**Fra katedral til salon
- om sprog og identitet i grænselandet**

Nordisk Sommerkursus 2012

Sandbjerg Gods

Tid

Mandag den 30.7 - fredag den 3.8.2012

Sted

Danmark, Sandbjerg Gods i Sønderjylland tæt ved den tyske grænse. Godset er beliggende i naturskønt område på Sundeved direkte ud til Alssund, ca. 7 km. nordvest for Sønderborg. <http://www.sandbjerg.dk>

Deltagerafgift: 4.000 DKK

Indhold

Der vil på kurset være en vekselvirkning mellem oplæg, forelæsninger, diskussioner og udflugter. Der vil være et særligt fokus på kulturmøder i grænselandet og på sprogets rolle og betydning for kultur og identitet i et nordisk perspektiv. Med udgangspunkt i Sønderjyllands mest markante historiske og kulturelle steder bevæger vi os rundt i grænselandet. Vi krydser grænser mellem natur og kultur, litteratur og historie og får besøg af oplægsholdere fra hele Norden.

Tilmeldingsfrist

15. april 2012

Tilmelding via www.dansklf.dk/nordsprak

Program

Mandag den 30. juli

14.00-15.00: Ankomst og indkvartering på Sandbjerg Gods

Kaffe og velkomst

15.00-16.30: Sandbjerg mellem sø og sund - en model for Sønderjyllands historie ved lektor Jørn Buch, University College Syddanmark

18.00- 20.00: Middag

Aftenvandring på Nydamstien,

<http://www.naturstyrelsen.dk/NR/rdonlyres/A94D2491-81D7-4D70-8B72-7C92375F9664/0/Nydamsstien.pdf>

Tirsdag den 31. juli

8.00-9.00: Morgenmad

9.00-10.15: Språkgrenser, grensespråk og skriftkulturell identitet v/Ottar Grepstad, direktør ved Nynorsk Kulturcentrum

I ein viktig norsk roman frå 1986 er grensespråk eit berande begrep. Med sine mange regionale talemål, to offisielle skriftspråk, fleire historiske minoritetsspråk og ein språkdelt norsk kultur har nordmenn gjort nokre unike erfaringar med språk og skriftkulturell identitet. Desse erfaringane blir presenterte og drøfta i historiske perspektiv med sosiologiske tillegg.

10.30-12.00: Dansk sprog i nordisk perspektiv v/professor dr. Phil. Frans Gregersen, Institut for Nordiske studier og sprogvidenskab

12.00-13.00: Lunch

13.00-17.00: Udflugt til Dybbøl og Danevirke v/Jørn Buch, University College Syddanmark

18.00- 20.00: Middag

20.00- 21.30: Film: "Frygtelig lykkelig". En dansk thriller fra 2008. Filmens manuskript er skrevet af Henrik Ruben Genz og Dunja Gry Jensen efter Erling Jepsens roman "Frygtelig lykkelig" fra 2004.

Onsdag den 1. august

8.00-9.00: Morgenmad

9.00-10.15: Mødet mellem sprog og kulturer v/Karen Margrethe Petersen, lektor ved Institut for Grænseregionsforskning, Syddansk Universitet – Campus Sønderborg

Rap og sang på dansk og sønderjysk, rummelpotvise på plattysk, lanternesang på tysk og frisisk. Lejlighedsange på sydslesvigdansk hører sammen med sønderjyske Frikadellen, knæpkager, Birnen, Bohnen und Speck og barselsstorke til den traditionelle og nye sproglige og kulturelle mangfoldighed i grænseregionen. Til den hører også indvandrersprog og – kulturer, og det hele er bestemt af nationale og regionale tilhørsforhold. Nogle foretrækker et sprog og en kultur, andre flere, men de fleste siger mojn, en regional hilsen med en historie fyldt af nationale konflikter. Disse kløfter mellem dansk og tysk er i dag afløst af broer som bygger på en fælles kulturarv. Herover vandrer nye traditioner og en interkulturel forståelse følger lige så langsomt med.

10.30-11.45: Språklig bakgrund och identitet hos barn och ungdomar i svenska skolor i olika språkliga miljöer i Finland." v/ Docent, universitetslektor Camilla Kovero Beteendevetenskapliga institutionen Helsingfors universitett.

12.00-13.00: Lunch

13.00- 18.00: Udflugt Syd for grænsen. Nolde Museum m.m.

18.30- 20.00: Middag

20.00-21.30: Rawdna Carita Eira er født i 1970 i Elverum, opvokset i Brønnøysund og bosat i Guovdageaidnu / Kautokeino.

Hun er uddannet adjunkt, har arbejdet som renejer, lærer og dramatiker tilknyttet det samiske nationalteater, for hvilket hun har skrevet flere teaterstykker. Herudover har hun skrevet flere sangtekster. Digtsamlingen "løp svartøre løp" er hendes første bog, som hun blev nomineret til Nordisk Råds Litteraturpris 2012 for, som repræsentant for det samiske sprogområde.

Se eventuelt nærmere på www.gyldendal.no for præsentation af forfatter og værk.

Torsdag den 2. august

8.00-9.00: Morgenmad

Heldagsudflugt: Vi besøger Vadehavscentret og tager traktorbussen til Mandø

Lunch i det grønne

Gåtur i middelalderbyen Ribe. Vi ser Brorsons Bispegaard og Ribe Domkirke med Carl Henning Pedersens moderne udsmykning,

Hjemkomst kl. 17.30

18.00- 20.00: Festmiddag

"Litterær salon" oplæsning ved deltagerne, evt. musikalske indslag.

Fredag den 3. august

8.00- 9.00: Morgenmad

9.00-11.00: Katedral og salon v/professor Anne-Marie Mai, Syddansk Universitet

I Sønderjylland findes en række spændende litteratursteder, der på en ganske konkret facon fortæller litteratur- og kulturhistorie om Danmark og Norden.

På kurset er der lejlighed til at besøge Ribe og dermed stifte bekendtskab med middelalderens vigtigste litteratursted. Det smukke 1700-talshus, Sandbjerg Slot, er en god anledning til at se nærmere på romantikkens litterære saloner og læse nogle af de mange tekster, der knytter sig til denne litterære kultur. Forelæsningen fortæller om middelalderens katedral og romantikken saloner som steder, hvor litteraturen er blevet skrevet, brugt og formidlet.

En række korte tekster indgår i præsentationen.

Fra Anders Sørensen Vedels *Hundredevisebog* (1591) læser vi "Dronning Dagmars Dødelige Afgang".

Tilgængelig på adressen <http://www.kalliope.org/digt.pl?longdid=vedel2000061806>

Fra Anders Arrebos *Hexaëmeron* (1661) læser vi: "Fortale til Skaberen"

Tilgængelig på adressen: <http://www.kalliope.org/digt.pl?longdid=arrebo2002072803>

Fra H. A. Brorsons *Nogle Julesalmer* (1732) læser vi: "Den yndigste Rose er funden"

<http://www.kalliope.org/digt.pl?longdid=brorson1732a5>

Af Ambrosius Stub læser vi "Uskyldig Tidsfordriv" (udg. 1771)

Tilgængelig på adressen

<http://www.kalliope.org/digt.pl?longdid=stub2000082608>

Af Jens Baggesen læser vi, "Kransen" (1791), tilgængelig på adressen:

<http://www.kalliope.org/digt.pl?longdid=baggesen2002092804>

Af N. F. S. Grundtvig læser vi: Uddrag af *Dagbøger* for 1805, s. 87-90

Tilgængelig på adressen:

http://www.adl.dk/adl_pub/pg/cv/ShowPgText.aspx?nnoc=adl_pub&p_udg_id=137&p_sidenr=87

Afslutning og evaluering

12.00- 13.00: Lunch og farvel

Kursusledere: Lene Reichstein Lund og Søren Fanø

Medtilrettelægger: Gitte Storgaard Funch, Hillevi Larsson